

Sygn. akt I C 390/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2014 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący : **SSO Beata Burian**

Protokolant : Katarzyna Kudzia

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 września 2014 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa K. S. (1)

przeciwko (...)

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 7200zł kosztów zastępstwa procesowego;

III. zasądza od Skarbu Państwa Sądu Okręgowego we Wrocławiu na rzecz mec. T. O. kwotę 7200 zł tytułem wynagrodzenia za udzielenie pomocy prawnej powodowi z urzędu;

IV. obciąża Skarb Państwa Sąd Okręgowy we Wrocławiu kwotą 100000zł stanowiącą brakującą opłatę sądową od pozwu, od uiszczenia której powód został zwolniony;

I C 390/13

UZASADNIENIE

K. S. (1) wytoczył powództwo przeciwko (...) w W. Oddział we W. o zasądzenie kwoty 11765442zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16 marca 2010r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu. Uzasadniając żądanie wyjaśniono, iż powód dochodzi naprawienia szkody wyrządzonej jemu na skutek bezprawnego działania strony pozwanej, tj. sprzecznego z przepisami ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców. Strona pozwana w dniu 25 czerwca 2002r. złożyła wniosek o ogłoszenie upadłości K. S. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...) wskazując, iż zadłużenie powoda z tytułu niepłacenia składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych wynosi 153467zł30gr. W dniu 31 października 2002r. powód zwrócił się do strony pozwanej z wnioskiem o przeprowadzenie restrukturyzacji zobowiązań w oparciu o ustawę z dnia 30 sierpnia 2002r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców. Strona pozwana nie podejmowała żadnych czynności w sprawie rozpoznania zgłoszonego przez powoda wniosku o restrukturyzację i konsekwentnie podtrzymywała wniosek o ogłoszenie upadłości powoda. Zgodnie zaś z przepisami ustawy restrukturyzacyjnej powinna była wydać decyzję restrukturyzacyjną najpóźniej do dnia 15 grudnia 2002r., czego jednak nie uczyniła. Organ restrukturyzacyjny zwlekał z podjęciem czynności, czekając na orzeczenie o upadłości powoda. Zdaniem powoda zgodnie z treścią art. 14 ustawy restrukturyzacyjnej od dnia zgłoszenia przez niego wniosku o restrukturyzację wykonanie wierzytelności z tytułu ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego, których dotyczył ten wniosek uległo wstrzymaniu do czasu jego rozpoznania i (...) miał obowiązek cofnięcia wniosku o ogłoszenie upadłości lub złożenia wniosku o zawieszenie tego postępowania do czasu rozstrzygnięcia wniosku restrukturyzacyjnego albowiem wobec wstrzymania wykonalności wierzytelności te nie były wymagalne w tym czasie i nie mogły stanowić podstawy ogłoszenia upadłości. W dniu 4

grudnia 2002r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabryczna ogłosił upadłość powoda. (...) decyzją z dnia 21 grudnia 2002r. umorzył postępowanie restrukturyzacyjne. Decyzja ta jest prawomocna albowiem Sąd Okręgowy we Wrocławiu wyrokiem z dnia 25 czerwca 2007r. oddalił odwołanie powoda od tej decyzji a Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z dnia 2 kwietnia 2008r. oddalił jego apelację. Powód ponadto podniósł, iż wyrokiem z dnia 26 maja 2006r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabryczna orzekł wobec niego pięcioletni zakaz prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek. Powód wpisany był do rejestru dłużników niewypłacalnych. Postanowieniem z dnia 31 października 2006r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabryczna stwierdził ukończenie postępowania upadłościowego. Postanowienie to stało się prawomocne z dniem 18 stycznia 2007r. kiedy to Sąd Okręgowy we Wrocławiu oddalił zażalenie wniesione przez powoda na to postanowienie. Zdaniem powoda celowa zwłoka strony pozwanej z rozpoznaniem wniosku restrukturyzacyjnego aż do chwili ogłoszenia upadłości powoda, nie cofnięcie wniosku o ogłoszenie upadłości względnie nie zgłoszenie wniosku o zawieszenie postępowania upadłościowego doprowadziło do ogłoszenia upadłości powoda. Dochodzona pozwem kwota 11765442zł stanowi odszkodowanie za nie prowadzenie przez powoda działalności gospodarczej w okresie od stycznia 2003r. do maja 2011r. na skutek ogłoszenia jego upadłości. W chwili ogłoszenia upadłości powód prowadził zakład pogrzebowy w lokalu przy ul. (...) we W. oraz jego filię w B. a także zakład opieki paliatywnej i kwaciarnię położoną przy głównym wejściu na cmentarz przy ul. (...). Na żadaną kwotę 11765442zł składa się:

- kwota 8554700zł utraconego zysku związanego ze świadczeniem usług pochówku. Zdaniem powoda gdyby nie ogłoszono upadłości, to w miesiącu wykonywałby średnio 110 usług pogrzebowych (80 usług przy ul. (...) i 30 w B.), średnia cena pochówku w okresie objętym pozwem to kwota 5500zł;

- kwota 318150zł utraconego zysku z tytułu prowadzenia kwaciarni. Przed ogłoszeniem upadłości z prowadzenia kwaciarni powód uzyskiwał zysk netto w kwocie 3150zł miesięcznie;

- kwota 2121000zł utraconego zysku netto z tytułu prowadzenia opieki paliatywnej. Przed ogłoszeniem upadłości powód opiekował się średnio w miesiącu 25 pacjentami przy przyjęciu kwoty 150zł jako stawki wynagrodzenia za dobę opieki, miesięczny dochód po odliczeniu podatku wynosił 21000zł miesięcznie;

- kwota 249592zł utraconego majątku przedsiębiorstwa na dzień upadłości. Wartość aktywów trwałych przedsiębiorstwa powoda wynikająca z bilansu oraz wartość aktywów obrotowych i wartość aktywów trwałych według wyceny wykonanej w postępowaniu upadłościowym wynosi 249592zł;

- kwota 522000zł utraconego majątku w postaci lokalu przy ul. (...) we W.. Powód wyjaśnił, że był najemcą lokalu użytkowego stanowiącego własność Gminy W. w związku z tym przysługiwało mu prawo pierwokupu tego lokalu za cenę 270000zł. Biorąc pod uwagę wartość rynkową lokalu na poziomie 792000zł i odliczając koszt wykupu powód utracił kwotę 522000zł.

(...) w W. Oddział we W. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych zarzucając, iż działania strony pozwanej pozostawały w zgodzie z obowiązującym prawem. Złożenie przez (...) wniosku o ogłoszenie upadłości w dniu 24.06.2002r. stworzyło stan upadłości powoda, co wykluczyło stosowanie wobec K. S. (1) procedury restrukturyzacyjnej. Strona powodowa złożyła wniosek o ogłoszenie upadłości powoda z uwagi na niedopełnianie obowiązku odprowadzania składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych oraz Ubezpieczeń Zdrowotnych i istnienie z tego tytułu zadłużenia w kwocie 153467zł30gr, w tym należności głównej w kwocie 111529zł70gr. W związku z ogłoszeniem upadłości powoda strona pozwana dokonała zgłoszenia wierzytelności do masy upadłości w łącznej kwocie 200159zł64gr uzyskując ostatecznie zaspokojenie w kwocie 119736zł92gr. W toku postępowania upadłościowego powód wystąpił z wnioskiem o restrukturyzację należności. Wobec wydania przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabryczna postanowienia o ogłoszeniu upadłości K. S. (1) decyzją z dnia 21 grudnia 2002r. (...) umorzył postępowanie restrukturyzacyjne na podstawie art. 21 ust. 3 ustawy o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców. Odwołanie powoda od tej decyzji zostało oddalone przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu a następnie Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił wywiezioną przez powoda apelację od wyroku Sądu Okręgowego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. S. (1) od roku 1989 prowadził działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...), której przedmiotem między innymi było wykonywanie usług pogrzebowych, usług wyjazdowych - prywatna opieka paliatywna, handel.

dowód: akta Sądu Rejonowego dla Wrocławia Fabryczna sygn. VIII U 227/02, zwłaszcza informacja z ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Urząd Miejski W. z dnia 10.05.2002r.;

przesłuchanie powoda K. S. (1) k. 330 i 333;

K. S. (1) w okresie od lipca 2000r. do marca 2002r. nie odprowadzał składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, zaś od lipca 2001r. do lutego 2002r. nie odprowadzał składek na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego. Zadłużenie powoda z tego tytułu na dzień 19 czerwca 2002r. zamknęło się kwotą 153467zł30gr. W związku z zadłużeniem powoda (...) wystawiał administracyjne tytuły wykonawcze. Wszczęte postępowania egzekucyjne w administracji okazały się bezskuteczne.

dowód: akta Sądu Rejonowego dla Wrocławia Fabryczna sygn. VIII U 227/02, zwłaszcza wniosek o ogłoszenie upadłości wraz z załącznikami;

przesłuchanie powoda K. S. (1) k. 330 i 333;

W dniu 25 czerwca 2002r. (...) wniósł do Sądu Rejonowego dla Wrocławia Fabryczna wniosek o ogłoszenie upadłości K. S. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...). W uzasadnieniu wniosku podano, że przyczyną jego złożenia było trwale zaprzestanie odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne. Zobowiązania z tego tytułu za okres od lipca 2000r. do marca 2002r. wynosiły wraz z ustawowymi odsetkami naliczonymi na dzień 19 czerwca 2002r. i kosztami egzekucji kwotą 153467zł30gr, w tym kwotą 111529zł70gr tytułem należności głównej. W toku egzekucji administracyjnej nie uzyskano zaspokojenia.

dowód: akta Sądu Rejonowego dla Wrocławia Fabryczna sygn. VIII U 227/02, zwłaszcza wniosek o ogłoszenie upadłości wraz z załącznikami;

przesłuchanie powoda K. S. (1) k. 330 i 333;

W dniu 31 października 2002r. K. S. (1) złożył w (...) wniosek o restrukturyzację zaległych należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne w łącznej wysokości 29221zł20gr obejmującej świadczenia za okres od grudnia 2001r. do lipca 2002r. Uzasadniając wniosek powód wskazał, że największe zobowiązania posiada wobec (...). Stanowią one ponad 31% wszystkich istniejących zobowiązań i ciągle rosną wskutek naliczania odsetek. Do wniosku dołączono m.in. rachunek zysków i strat, ewidencję środków trwałych i wykaz wierzytelności.

Złożony przez powoda wniosek o restrukturyzację zadłużenia został zarejestrowany pod nr (...). Wniosek ten był analizowany przez Wydział (...). W listopadzie 2002r. podejmowane były czynności polegające na sporządzaniu raportów i analizowaniu rozliczenia deklaracji i wpłat płatnika składek K. S. (1) działającego pod firmą (...).

dowód: wniosek o restrukturyzację należności z 31.10.2002r. wraz z załącznikami k. 20-28;

akta (...) znajdujące się w kopercie na k. 293, zwłaszcza załącznik nr (...),

przesłuchanie powoda K. S. (1) k. 330-331 i 333;

Postanowieniem z dnia 4 grudnia 2002r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabryczna ogłosił upadłość K. S. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...) i wezwał wierzycieli upadłego do zgłaszania wierzytelności w terminie 2 miesięcy od daty ukazania się obwieszczenia o ogłoszeniu upadłości w Monitorze

Sądowym i Gospodarczym. Suma zobowiązań dłużnika (powoda) według bilansu na dzień 30 września 2002r. wynosiła 590426zł59gr

dowód: akta Sądu Rejonowego dla Wrocławia Fabryczna sygn. VIII U 227/02, zwłaszcza postanowienie z dnia 4.12.2002r. (k. 178, t. I), bilans na dzień 30.09.2002r. (k. 171, t. I);

przesłuchanie powoda K. S. (1) k. 330 i 333;

(...) Oddział we W. decyzją z dnia 12 grudnia 2002r. wydaną na podstawie art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców umorzył postępowanie restrukturyzacyjne wobec ogłoszenia upadłości powoda. Wyrokiem z dnia 25 czerwca 2007r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu oddalił odwołanie K. S. (1) wniesione od decyzji (...) o umorzeniu postępowania restrukturyzacyjnego. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z dnia 2 kwietnia 2008r. oddalił apelację powoda wywiedzioną od tego wyroku.

dowód: akta (...) znajdujące się w kopercie na k. 293, zwłaszcza decyzja z dnia 12.12.2002r.;

akta Sądu Okręgowego we Wrocławiu sygn. VIII U 251/06, zwłaszcza wyrok Sądu Okręgowego z dnia 25.06.2007r., wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 2.04.2008r.;

przesłuchanie powoda K. S. (1) k. 331 i 333;

Postanowieniem z dnia 31 października 2006r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabryczna stwierdził ukończenie postępowania upadłościowego K. S. (1). Postanowieniem z dnia 18 stycznia 2007r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu oddalił zażalenie upadłego na powyższe postanowienie.

dowód: akta Sądu Rejonowego dla Wrocławia Fabryczna sygn. VIII U 227/02, zwłaszcza postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 31.10.2006r. (k. 3031, t. XVI), postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 18.01.2007r. (k. 3176, t. XVI);

przesłuchanie powoda K. S. (1) k. 330 i 333;

Postanowieniem z dnia 25 maja 2006r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabryczna orzekł wobec K. S. (1) pozbawienie na okres pięciu lat prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu. Postanowieniem z dnia 14 września 2006r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu oddalił apelację K. S. (1).

dowód: akta Sądu Rejonowego dla Wrocławia Fabryczna sygn. VIII Gzd 15/06, zwłaszcza postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 25.05.2006r. (k. 96), postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 14.09.2006r. (k. 351);

przesłuchanie powoda K. S. (1) k. 331 i 333;

Sąd zważył, co następuje:

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na dowodach z dokumentów oraz przesłuchaniu powoda K. S. (1).

Z powodu nie stwierdzenia bezprawności zachowania (...) polegającego na niewydaniu do dnia 4 grudnia 2002r., tj. do dnia wydania przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabryczna postanowienia o ogłoszeniu upadłości K. S. (1), decyzji restrukturyzacyjnej oraz nie cofnięciu wniosku o ogłoszenie upadłości powoda względnie nie wniesieniu o zawieszenie tego postępowania nie było podstaw do ustalania wystąpienia dalszych przesłanek odpowiedzialności deliktowej strony pozwanej. Dlatego też Sąd oddalił wnioski o dopuszczenie dowodów zgłoszone przez powoda na okoliczność wysokości szkody, czyli wniosek o dopuszczenie dowodu z:

- z zeznań świadka D. O. zgłoszony przez powoda na okoliczność prowadzonej przez powoda działalności, osiągniętych przez niego przychodów oraz dochodów, perspektyw rozwoju prowadzonej działalności, stanu majątku powoda na dzień ogłoszenia upadłości, ilości usług pochówku, rentowności działalności oraz utraconej możliwości osiągnięcia dochodu (zysku) i jego wysokości;

- z opinii biegłego sądowego z zakresu wyceny przedsiębiorstw zgłoszony przez powoda na okoliczność ustalenia wartości przedsiębiorstwa powoda według stanu na dzień 4 grudnia 2002r. oraz wartości utraconego zysku z tytułu świadczenia usług pogrzebowych w lokalu przy ul. (...) we W. oraz w B., prowadzenia kwaciarni położonej przy głównym wejściu na cmentarz przy ul. (...) we W. oraz z tytułu prowadzenia opieki paliatywnej za okres od stycznia 2003r. do maja 2011r.;

- z opinii biegłego sądowego z zakresu wyceny nieruchomości zgłoszony przez powoda na okoliczność ustalenia aktualnej wartości lokalu przy ul. (...) we W. i wartości jego wykupu od Gminy W..

Z tych samych przyczyn Sąd pominął zgłoszone przez powoda wnioski o zobowiązanie:

- Zarządu Cmentarzy Komunalnych we W. do udzielenia informacji na temat ilości usług pogrzebowych świadczonych przez D. L. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) oraz W. i J. W. prowadzących w formie spółki cywilnej działalność gospodarczą pod nazwą (...) w okresie od stycznia 2003 do maja 2011r.;

- Narodowego Funduszu Zdrowia do udzielenia informacji na temat ile wynosiło wynagrodzenie płacone przez Fundusz na podstawie umów za świadczoną opiekę paliatywną jednego pacjenta na dobę w okresie od stycznia 2003r. do maja 2011r.

Wytaczając powództwo K. S. (1) domagał się zasądzenia od (...) kwoty 11765442zł tytułem odszkodowania za szkodę wyrządzoną na skutek bezprawnego działania strony pozwanej, tj. sprzecznego z przepisami ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców. Celowa zwłoka strony pozwanej z rozpoznaniem wniosku restrukturyzacyjnego aż do chwili ogłoszenia upadłości powoda, nie cofnięcie wniosku o ogłoszenie upadłości względnie nie zgłoszenie wniosku o zawieszenie postępowania upadłościowego doprowadziło do ogłoszenia upadłości powoda co uniemożliwiło jemu dalsze prowadzenie działalności gospodarczej. Zaś zgodnie z treścią art. 14 ustawy restrukturyzacyjnej od dnia zgłoszenia przez powoda wniosku o restrukturyzację wykonanie wierzytelności z tytułu ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego, których dotyczył ten wniosek uległo wstrzymaniu do czasu jego rozpoznania i (...) miał obowiązek cofnięcia wniosku o ogłoszenie upadłości lub złożenia wniosku o zawieszenie tego postępowania do czasu rozstrzygnięcia wniosku restrukturyzacyjnego albowiem wobec wstrzymania wykonalności wierzytelności te nie były wymagalne w tym czasie i nie mogły stanowić podstawy ogłoszenia upadłości. K. S. (1) dochodzi zatem odszkodowania za wyrządzenie szkody niezgodnym z prawem czynem strony pozwanej polegającym na niewydaniu decyzji na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców w związku ze zgłoszeniem przez niego w dniu 31 października 2002r. wniosku o restrukturyzację należności.

Jak wynika z treści art. 66 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2013r. poz. 1442 z późn. zm.) (...) jest państwową jednostką organizacyjną i posiada osobowość prawną. (...) posiadał osobowość prawną również w roku 2002.

Według stanu prawnego obowiązującego w roku 2002 Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez funkcjonariusza państwowego przy wykonywaniu powierzonej mu czynności (art. 417 § 1 k.c.). Jeżeli jednak szkoda została wyrządzona przez funkcjonariusza państwowej osoby prawnej, odpowiedzialność za szkodę ponosi zamiast Skarbu Państwa ta osoba prawna (art. 420 k.c.). Zgodnie z treścią art. 417 § 2 k.c. funkcjonariuszem państwowym byli między innymi pracownicy organów władzy, administracji lub gospodarki państwowej ale za funkcjonariuszy państwowych uważało się również osoby działające na zlecenie tych organów, osoby powołane z wyboru, sędziów i prokuratorów oraz żołnierzy sił zbrojnych. Ustawą z dnia 17 czerwca 2004r. o zmianie ustawy –

kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 162, poz. 1692), która weszła w życie z dniem 1 września 2004r. przepis art. 420 k.c. został uchylony a art. 417 k.c. zmieniony. Jednak na mocy z art. 5 tej ustawy do zdarzeń i stanów prawnych powstałych przed dniem jej wejścia w życie stosuje się przepisy art. 417 i art. 420 w brzmieniu obowiązującym dotychczas.

Przepis art. 77 ust. 1 Konstytucji RP stanowi, iż każdy ma prawo do wynagrodzenia szkody, jaka została mu wyrządzona przez niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej. Wzajemne relacje pomiędzy art. 417 k.c. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2004r. ale po dniu 17 października 1997r., tj. daty wejścia w życie Konstytucji z dnia 2 kwietnia 1997r., wyjaśnił Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 4 grudnia 2001r., SK 18/2000 (Dz.U. z 2001r., nr 145, poz. 1638), stwierdzając, że regulacja zawarta w przepisie art. 77 ust. 1 Konstytucji nie jest powtórzeniem zasad ukształtowanych w ramach prawa powszechnego, ale wprowadza nowe, samodzielne treści, które muszą być uwzględnione na poziomie regulacji ustawowej, przede wszystkim zawartej w kodeksie cywilnym. W świetle powołanych regulacji do przesłanek odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej, zaliczyć należy:

-wystąpienie szkody,

-wyrządzenie szkody przez organ władzy publicznej przy wykonywaniu funkcji władzy publicznej (działaniem lub zaniechaniem organu władzy publicznej),

-działanie organu władzy publicznej wyrządzające szkodę jest niezgodne z prawem.

Przesłanki warunkujące odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa muszą zachodzić łącznie, a ich wykazanie obciąża stronę powodową (art. 6 k.c.). Ponieważ w rozpoznawanej sprawie K. S. (1) zarzuca, iż szkoda została jemu wyrządzona przez (...), czyli państwową osobą prawną, w świetle powołanych przepisów ww. przesłanki odpowiedzialności warunkują odpowiedzialność strony pozwanej. Przepis art. 420 k.c. stanowił bowiem modyfikację zasad odpowiedzialności Państwa za czyny niedozwolone sprowadzającą się do tego, że w razie wyrządzenia szkody w wyniku czynu niedozwolonego przez funkcjonariusza państwowej osoby prawnej odpowiedzialność ponosiła ta osoba a nie Skarb Państwa. Ta modyfikacja nie dotyczyła natomiast przesłanek odpowiedzialności deliktowej państwowych osób prawnych wynikających z art. 417 § 1 k.c.

Dochodząc odszkodowania w niniejszej sprawie K. S. (1) upatrywał zdarzenia wyrządzającego szkodę w zaniechaniu przez pracowników (...) wydania decyzji na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców (Dz.U. nr 155, poz. 1287 z późn. zm.) w związku ze zgłoszeniem przez niego w dniu 31 października 2002r. wniosku o restrukturyzację należności, a także w zaniechaniu cofnięcia wniosku o ogłoszenie upadłości wobec zgłoszenia wniosku restrukturyzacyjnego względnie nie wniesieniu o zawieszenie postępowania upadłościowego. Wykonalność wierzytelności objętych wnioskiem restrukturyzacyjnym ulegała bowiem wstrzymaniu a zatem wierzytelności te nie były wymagalne i nie mogły stanowić podstawy wniosku o upadłość.

W toku postępowania dowodowego ustalono, iż rzeczywiście w dniu 31 października 2002r. K. S. (1) złożył w (...) wniosek o restrukturyzację zaległych należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne w łącznej wysokości 29221zł20gr obejmującej świadczenia za okres od grudnia 2001r. do lipca 2002r. Zgodnie z treścią art. 12 ust. 1 ustawy restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców postępowanie restrukturyzacyjne wszczyna się w dniu wpływu wniosku do właściwego organu restrukturyzacyjnego. Decyzję o warunkach restrukturyzacji organ restrukturyzacyjny miał obowiązek wydać w terminie 45 dni od dnia wszczęcia postępowania restrukturyzacyjnego (art. 18). Termin ten upływał zatem stronie pozwanej w dniu 15 grudnia 2002r. Jednak w dniu 4 grudnia 2002r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabryczna ogłosił upadłość K. S. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...). Jak wynika z treści 21 ust. 3 ustawy restrukturyzacyjnej w sytuacji wszczęcia wobec przedsiębiorcy postępowania upadłościowego obowiązkiem organu restrukturyzacyjnego było niezwłoczne wydanie decyzji o umorzeniu postępowania restrukturyzacyjnego. Zatem po dniu 4 grudnia 2002r. strona pozwana nie mogła wydać w stosunku do powoda decyzji restrukturyzacyjnej ale zobowiązana była wydać

decyzję o umorzeniu postępowania. Decyzja taka została wydana w dniu 12 grudnia 2002r. W tej sytuacji brak jest podstaw do przyjęcia, iż niewydanie przez (...) w terminie do dnia 4 grudnia 2002r., tj. do dnia ogłoszenia upadłości decyzji w sprawie zgłoszonego przez powoda wniosku o restrukturyzację było niezgodne z prawem.

Jak ustalono w dniu 25 czerwca 2002r. (...) wniósł do Sądu Rejonowego dla Wrocławia Fabryczna wniosek o ogłoszenie upadłości K. S. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...). Wniosek o ogłoszenie upadłości powoda dotyczył wierzytelności za okres od lipca 2000r. do marca 2002r. o łącznej wartości 153467zł30gr, w tym należności głównej w kwocie 111529zł70gr. Wniosek restrukturyzacyjny został zaś złożony w dniu 31 października 2002r., zatem już po wszczęciu postępowania upadłościowego zainicjowanego wnioskiem strony pozwanej, i dotyczył należności za okres od grudnia 2001r. do lipca 2002r. w łącznej wysokości 29221zł20gr. Zatem kwota 124246zł10gr (153467zł30gr - 29221zł20gr) przysługujących stronie pozwanej od powoda należności nie była objęta tym wnioskiem. Jak wynika z art. 14 ust. 1 ustawy restrukturyzacyjnej od dnia wszczęcia postępowania restrukturyzacyjnego do dnia wydania decyzji o zakończeniu restrukturyzacji ulega wstrzymaniu wykonanie między innymi należności objętych wnioskiem i podlegających restrukturyzacji. Z przepisu tego nie wynika, że wierzytelności te przestały być wymagalne tylko, że nie mogą być wykonane. Wstrzymanie wykonalności nie powoduje uchylecia dokonanych już czynności egzekucyjnych ale wstrzymanie wszystkich lub części zastosowanych środków egzekucyjnych. Dlatego też dokonane czynności egzekucyjne pozostają w mocy i odnoszą skutek prawny. Stąd przepis art. 14 ust. 2 stanowi, iż z mocy samego prawa podlegają zawieszeniu wszczęte postępowania egzekucyjne oraz karne skarbowe. Wstrzymanie wykonania, o którym mowa w art. 14 ust. 1 dotyczy jednak tylko należności objętych zgłoszonym wnioskiem o restrukturyzację. W tej sytuacji nie można uznać, że na stronie pozwanej ciążył obowiązek cofnięcia wniosku o ogłoszenie upadłości powoda. Cofnięcie wniosku jest aktem o charakterze dyspozytywnym i leży wyłącznie w gestii podmiotu, który z tego uprawnienia może ale nie musi skorzystać.

Jeśli chodzi o podniesiony przez powoda zarzut, iż (...) powinien był zgłosić wniosek o zawieszenie postępowania upadłościowego to należy zauważyć, iż nie jest możliwe zawieszenie postępowania w sprawie ogłoszenia upadłości. Ustawa z dnia 28 lutego 2003r. prawo upadłościowe i naprawcze (tekst jednolity Dz.U. z 2012r. poz. 1112) nie zawiera przepisów odnoszących się do zawieszenia postępowania upadłościowego. Postępowanie w przedmiocie ogłoszenia upadłości nie może także zostać zawieszona na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego albowiem zgodnie z treścią art. 35 prawa upadłościowego i naprawczego do postępowania w przedmiocie ogłoszenia upadłości nie stosuje się przepisów kodeksu postępowania cywilnego o zawieszeniu postępowania.

Na marginesie jedynie należy dodać, że jak wynika z treści art. 1 prawa upadłościowego i naprawczego postępowanie upadłościowe musi być wspólnym postępowaniem wierzycieli, podjętym w celu dochodzenia roszczeń od niewypłacalnego przedsiębiorcy albo innego podmiotu, do którego przepisy prawa upadłościowego i naprawczego się stosuje. Tym samym wykluczono możliwość prowadzenia postępowania upadłościowego w stosunku do dłużnika, gdy w sprawie występuje tylko jeden wierzyciel. Konsekwencją przyjęcia przez prawo upadłościowe i naprawcze tej zasady jest to, iż w razie zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości podmiotu, który jest dłużnikiem tylko jednego wierzyciela, winien on ulec oddaleniu w świetle art. 1 ust. 1 brak jest bowiem wówczas podstaw do prowadzenia postępowania upadłościowego. Gdyby zatem (...) był rzeczywiście jedynym wierzycielem powoda oddalono by zgłoszony przez niego wniosek o ogłoszenie upadłości. Jednak jak wynika z akt postępowania upadłościowego poza stroną pozwaną powód miał też innych wierzycieli. Jego zobowiązania na dzień ogłoszenia upadłości wynosiły około 590000zł

Wobec nie stwierdzenia bezprawnego charakteru zachowania pracowników (...) zbędnym było badanie dalszych przesłanek odpowiedzialności, albowiem brak już jednej z nich wyklucza w ogóle możliwość rozważania odpowiedzialności strony pozwanej. W konsekwencji powództwo należało oddalić.

Rozstrzygnięcie o kosztach zawarte w punkcie II wyroku oparto na treści art. 98 k.p.c. i zasądzono powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 7200zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w sprawie (§ 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia

przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz.U. z 2013r. poz. 490 z późn. zm.).

Na podstawie § 19 w związku z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz.U. z 2013r. poz. 461 z późn. zm./ w punkcie III wyroku zasądzone od Skarbu Państwa Sądu Okręgowego we Wrocławiu na rzecz mecenasa T. O. kwotę 7200zł kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodom z urzędu.

W punkcie IV wyroku kwotą 100000zł stanowiącą brakującą opłatę sądową od pozwu, od uiszczenia której powód został zwolniony, na podstawie art. 100 w związku z art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2008r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (teksty jednolity Dz.U. z 2014r. poz. 1025 z późn. zm.) obciążono Skarb Państwa Sąd Okręgowy.